

JOZEF KONÔPKA, MIROSLAV KOVALČÍK, MARTIN MORAVČÍK: Krízový manažment v lesnom hospodárstve

Vydalo Národné lesnícke centrum v roku 2010.
74 strán.

Publikácia má 15 kapitol: Úvod, Globálna finančná a hospodárska kríza, Kríza lesného hospodárstva, Poznatky a skúsenosti z riešenia krízovej situácie v lesnom hospodárstve, Scenáre ďalšieho vývoja krízy, Nástroje na riešenie krízy v lesnom hospodárstve, Riešenie najzávažnejších problémov lesného hospodárstva v zmysle „Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky“ (august 2006), Lesníctvo v rámci Stratégie rozvoja slovenskej spoločnosti, Smerovanie lesníctva a drevospracujúceho priemyslu, Záver, Literatúra, Použitie skratky, Zoznam tabuliek, Zoznam obrázkov, Príloha.

Podáva ucelené informácie o dopadoch globálnej finančnej hospodárskej krízy na lesné hospodárstvo vo svete a na Slovensku. Vníma ju v rovinách akútnej a chronickej. Vysvetľuje príčiny vzniku a priebeh akútnej krízy lesníctva ako výsledku globálnej reakcie na problémy ekonomiky hlavne v USA, spôsobenej podporovaním života na dlh, čoho výsledkom pri neschopnosti jeho splácania bol pád finančných trhov a spomalenie a aj zastavenie spotreby. Pre lesníctvo je oveľa vážnejšia chronická kríza. Ako vysvetľujú autori je to kríza dvoch protichodných ideológií: neoliberalného ekonomizmu a hlbinného environmentalizmu. Obidve sú pre lesníctvo zvlášť nebezpečné a prijatie jedného alebo druhého smeru by znamenalo koniec udržateľného a bezpečného rozvoja odvetvia lesníctva. Z analýzy vyplýva, že tieto nebezpečné tendencie sa objavujú už aj na Slovensku chápaním lesníctva ako monofunkčne financovaného odvetvia zameraného na produkciu dreva bezodplatne akceptujúceho obmedzenia hospodárenia pri plnení verejnosprospešných funkcií, najmä environmentálnych. Priamo to ovplyvňuje postavenie lesníctva ako samostatného odvetvia hospodárstva.

V publikácii autori uvádzajú poznatky, skúsenosti z riešenia rovnakých situácií doma i v zahraničí. Na ich základe ponúkajú východiská a opatrenia na riešenie aktuálnych problémov lesníctva. Za dôležitú strategickú úlohu považujú potrebu **zásadnej zmeny pozície odvetvia les-**

níctva v rámci hospodárskych, spoločenských a environmentálnych štruktúr štátu. Jeho prebudovanie zo súčasného jednoúčelového na polyfunkčné či integrované lesné hospodárstvo. Pritom sa opierajú o vyhodnotenie Programového vyhlásenia vlády (2006) a prognózované zámery lesníctva zo Stratégie rozvoja slovenskej spoločnosti (2010). Publikácia končí definovaním priorít **Smerovania lesníctva a drevospracujúceho priemyslu na obdobie rokov 2010 – 2014.**

Treba poznamenať, že vývoj beží ďalej. Európska komisia 3. 3. 2010 vydala oznámenie (KOM (2010) 2020 v konečnom znení), v ktorom charakterizuje strategické zámery Európskej únie do roku 2020. Konštatuje sa tu, že kríza vymazala roky hospodárskeho a sociálneho pokroku a odhalila štrukturálne nedostatky európskeho hospodárstva. Preto treba prijať novú stratégiu, ktorá zabezpečí vysokú mieru zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti. Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.
- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využije zdroje.
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Realizáciou týchto priorít sa má do roku 2020 dosiahnuť:

- miera zamestnanosti obyvateľov vo veku 20–64 rokov 75 %,
- úroveň investícií do výskumu a vývoja 3 % hrubého dôchodku,
- zníženie skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 najmenej o 20 (resp. 30) %, zvýšenie obnoviteľných zdrojov energie na jej konečnej spotrebe o 20 %, zvýšenie energetickej účinnosti najmenej o 20 %.

Pokiaľ ide o lesníctvo, z iniciatívy tohto orgánu prebieha v členských krajinách Európskej únie diskusia k tzv. „Zelenej knihe“. Upozorňuje sa tu na niekoľko problémov, ktoré sú podstatné pre vypracovanie možnosti budúcej koncepcie Európskej únie v oblasti ochrany lesov a systémov informácií

o lesoch v zmenených klimatických podmienkach. Reakcie inštitúcií Európskej únie, jej členských štátov, občanov a iných zainteresovaných strán poskytnú Európskej komisii základ pre prijatie prípadných dodatočných opatrení v záujme lepšej prípravy lesov na zmenu klímy a zlepšenia plnenia ich funkcií.

Vláda Slovenskej republiky prijala nové Programové vyhlásenie.

Uvedené dokumenty, ako aj ďalšie, ktoré sa príjmu bude treba zohľadniť pri dopracúvaní krízového manažmentu v lesnom hospodárstve na Slovensku.

Celkove možno, ale povedať, že publikácia dáva komplexné informácie o aktuálnej situácii lesníctva pre predstaviteľov exekutívy, zákonodar-

ného zboru, obhospodarovateľov lesov a aj širokú verejnosť. Ponúka podnetné návrhy a návody, ktoré, ako uvádzajú autori, majú byť podnetom k diskusii a scenárom k aktívnemu riešeniu akútnych aj chronických problémov lesníctva. Preto ju odporúčame k preštudovaniu všetkým o lesníctvo sa zaujímajúcim čitateľom. Získať ju môžu v Národnom lesníckom centre – Ústav lesníckeho poradenstva a vzdelávania Zvolen, Sokolovská 2, 960 52 Zvolen.

František ŠTULAJTER

LESY SR, š. p.

Nám. SNP 8

SK – 975 66 Banská Bystrica